

Blue Deal

Regionale landschappen werken mee aan
een weerbaar waterland

De 4 werven van Weerbaar Waterland

uit: “[Advies van het expertenpanel
hoogwaterbeveiliging
aan de Vlaamse Regering
\(juli 2022\)](#)”

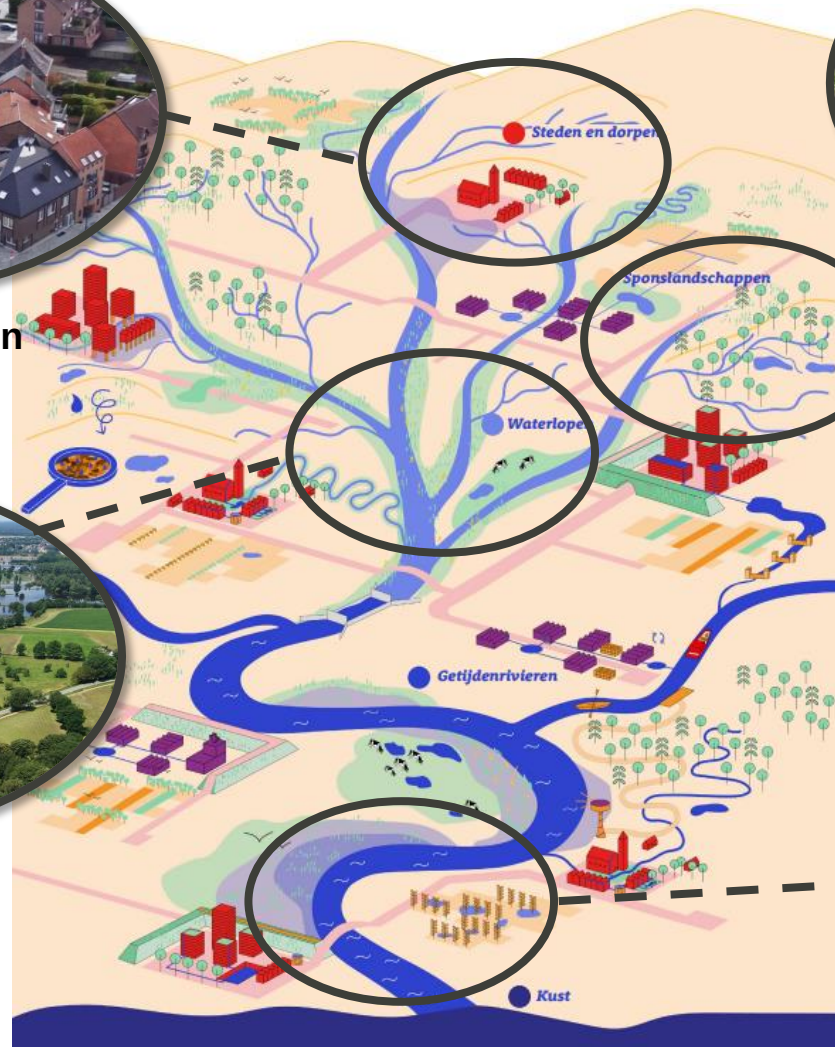
Steden en dorpen

Sponslandschappen

Waterlopen

Getijdenrivieren

Steden en dorpen

Neerslag minder (snel) laten afstromen:
→ Daling overstromingsrisico en –diepte

Type projecten:

- Inrichting parken, waterpleinen, speelplaatsen,...
- Met wadi's, regenbomen, ...
- Afkoppelen en tappunten bronwater...
- Waterlopen openleggen....

Afstroom onverhard?

Onduidelijke verantwoordelijkheden

Spons landschappen

Neerslag minder (snel) laten afstromen:

→ Daling piekafvoer in waterlopen

Type projecten:

- Micro-depressies benutten / creëren
- Potentieel grachten benutten
- Inrichting en gebruik landbouwpercelen

Door schalen ruimte en tijd werken !

Veel tegengestelde belangen !

Logische ontwikkeling vanuit ons DNA

water + biodiversiteit

Biodiversiteit landschap:

KLEs en poelen => poelensnoer, stuwen, swales, ...

Vergroening scholen, zorgcentra, tuinen, bedrijventerreinen

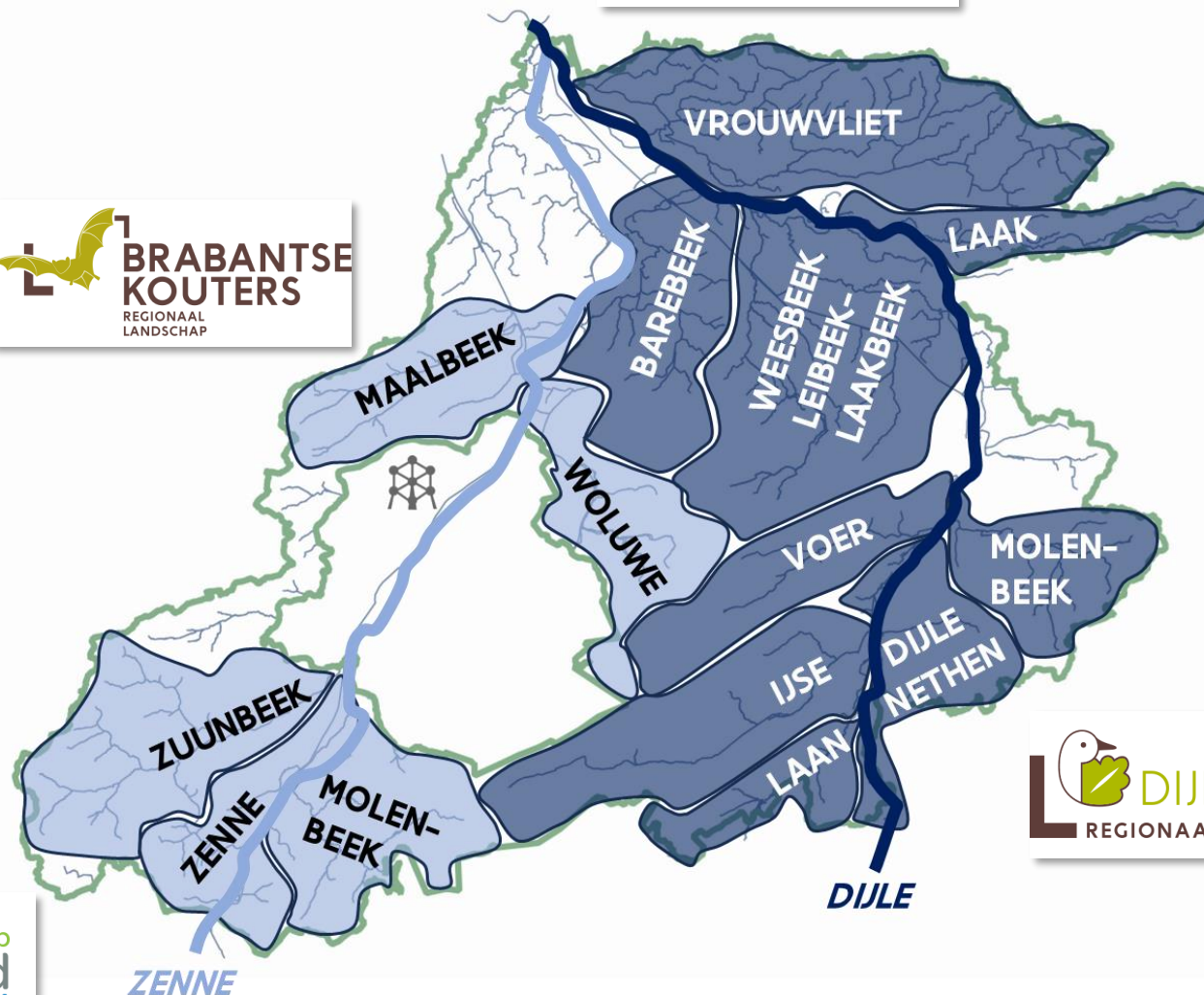
hagen, bomen => wadi's, regenbomen, ...

Bottom-up & Coalitievorming

lokale netwerk en gebiedskennis soortenbescherming, erfgoed, landschap

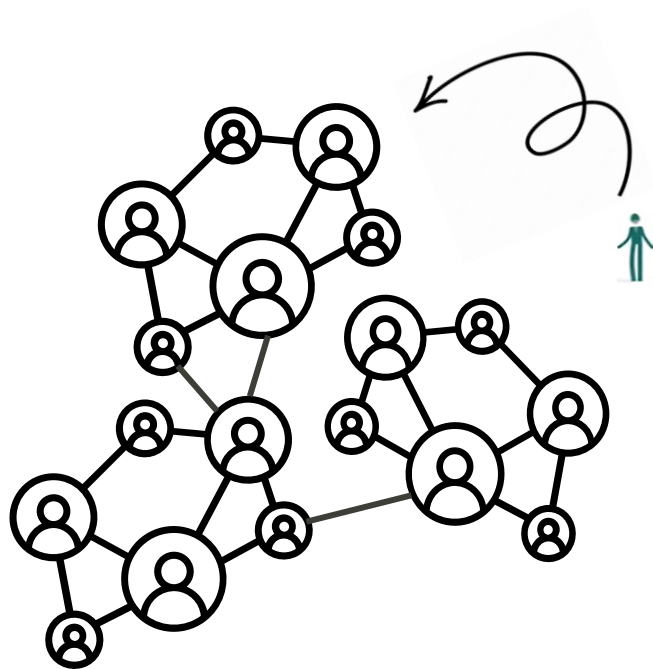
=> water+land+schap en stroombekkens

REGIONALE LANDSCHAPPEN

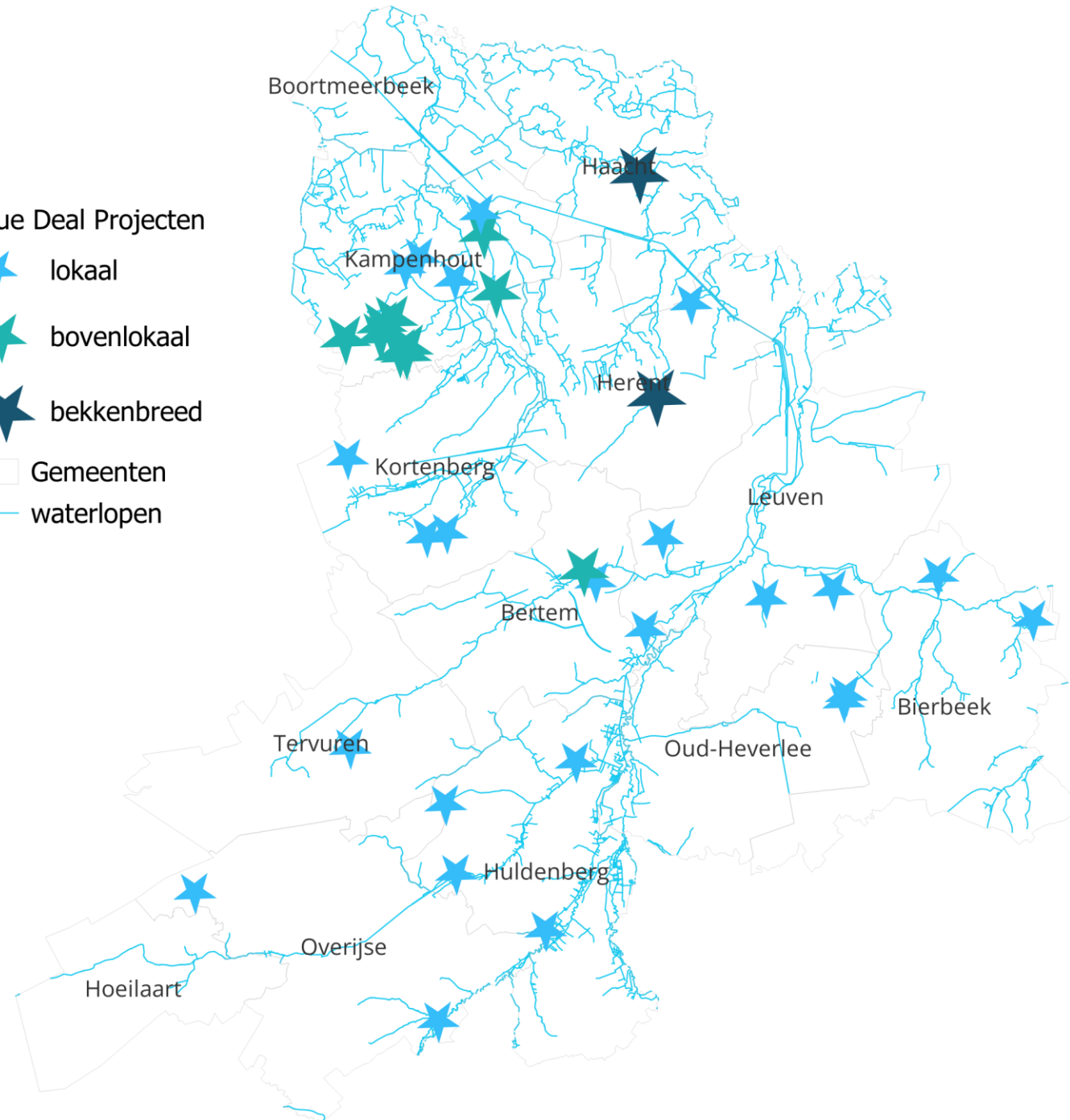

Blue Deal netwerk & RLD

Blue Deal Projecten

- ★ lokaal
- ★ bovenlokaal
- ★ bekkenbreed
- Gemeenten
- waterlopen

Opdracht RLD: 9 deelprojecten

~ actorgroep, instituut of specifieke locatie...
en wat we allemaal tegenkomen....

1. Scholen en zorgcentra -> Kampenhout, Heverlee, Korbeek-lo, Kessel-lo
2. Tuinen -> **bronnen st medardus, slimme putten Ormendaal**
3. Landbouw -> **natuurlijk fruit**, hakselhout, **roadshow** buffering en infiltratie, brief
4. Golfpark Tervuren
5. Ondersteuning IP's -> **bekkens Kampenhout** (IP Weesbeek)
6. **IP Molenbeek** -> opstart en coalitievorming, samenwerking SP Walden
7. Ontsnippering Das (duikers)
8. HWDP 13 gemeenten: **grachtenplan Haacht**
9. **Hoge Beek Herent**

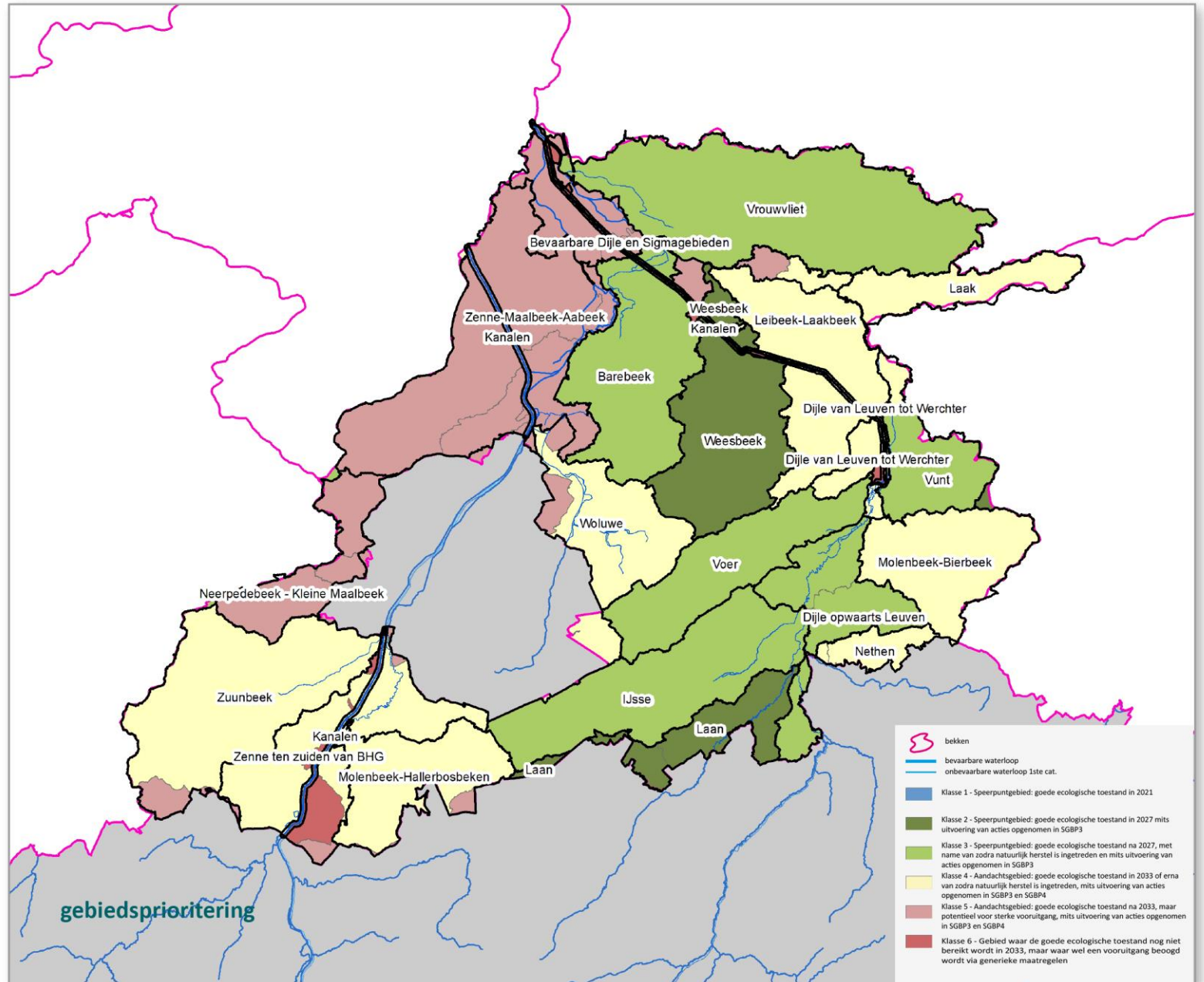
IP Molenbeek

Aanleiding = ontbreken van IP-overleg voor een afstroomgebied met prioriteit klasse 4 (goede ecologische kwaliteit in 2033)

VMM + RLD : samenstelling gebiedscoalitie

Twee workshops

Positie SP Walden

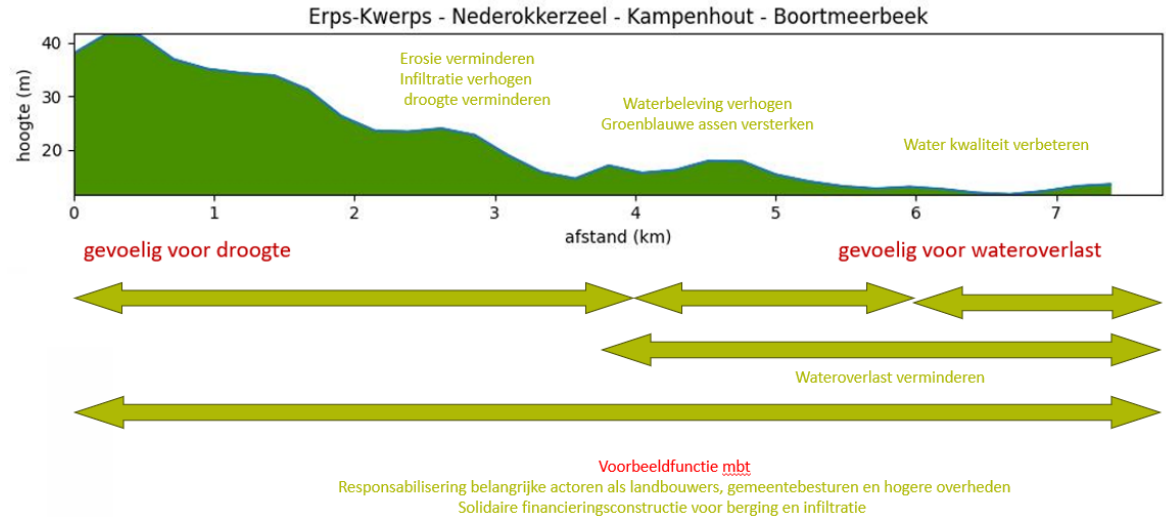
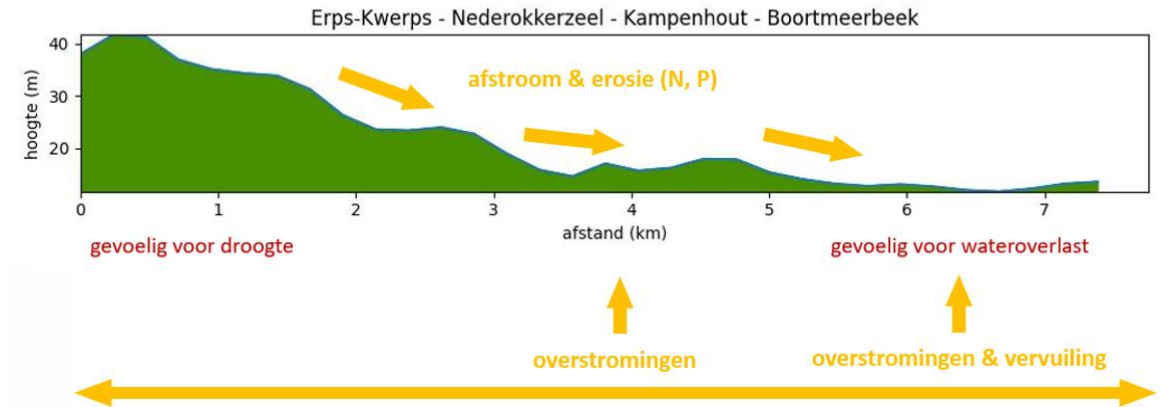
Bekkens Kampenhout

Aanleiding:

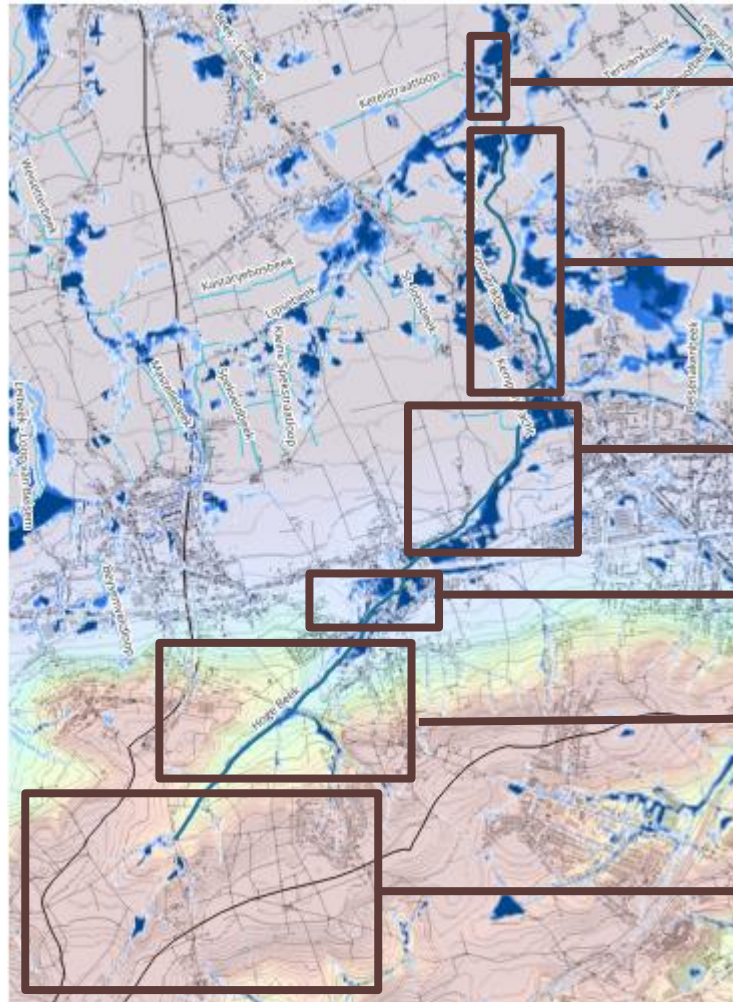
- Investerings bekkens Kampenhout
- 27 overstorten/jaar op Weesbeek voorkomen
- Solidaire financiering bovengemeentelijke problematiek

Doelstelling:

- Flankerende campagne landbouwpercelen
- Structureel afstroom verminderen in hele regio

Hoge Beek Herent

Monding in Lipsebeek

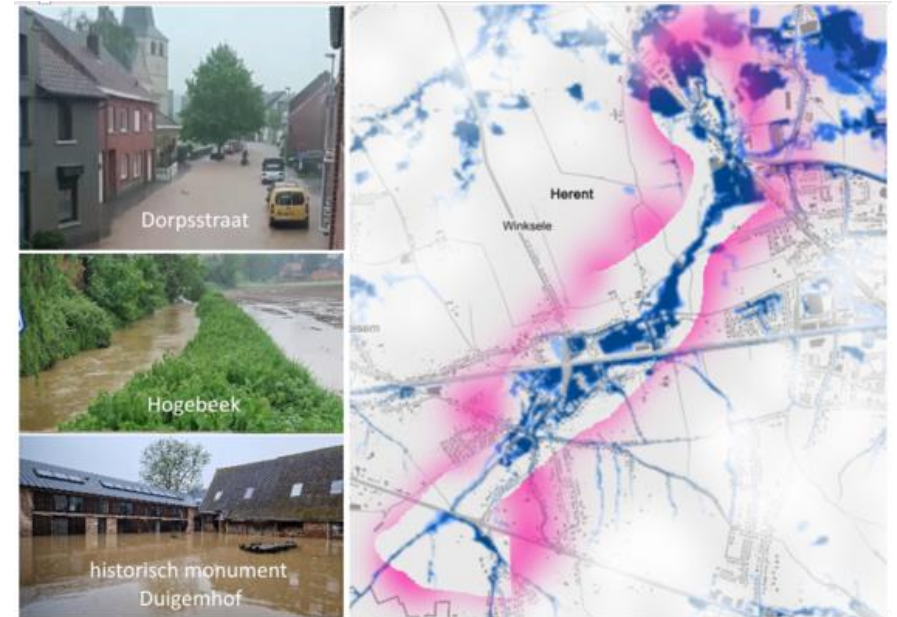
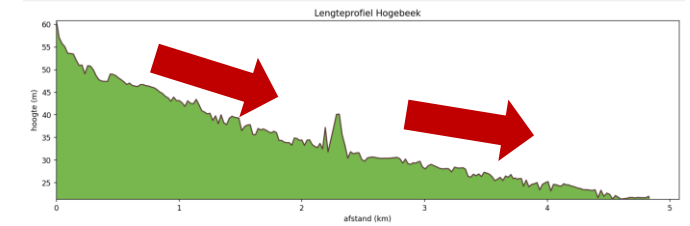
Benedenloop
Valgaten, Dorenstraat

Benedenloop
Duigemhof, Sportvelden

Middelloop
Warotveld, Winksele

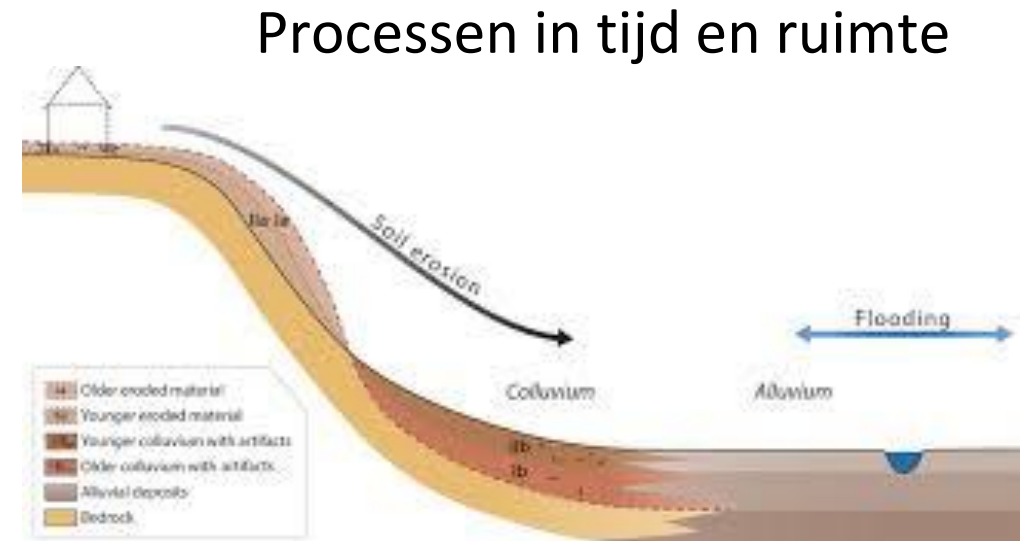
Bovenloop
Bertembos, Schapenheide, Schoonzicht, Toverberg

Brongebied
Augustijnerhoeve

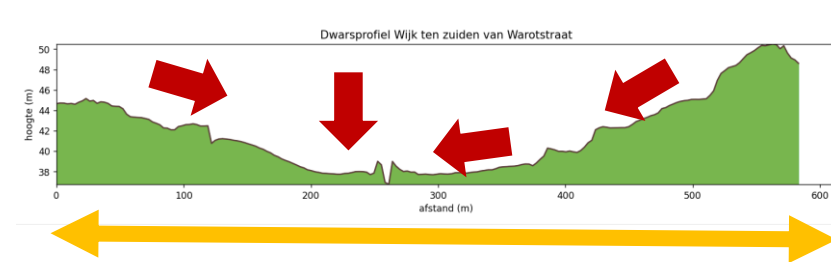
mechelsesteenweg

brusselsesteenweg

Middenloop: bufferen

Warotveld

Infiltratie in HAG?

Sporthal ontharden?

Nieuw wachtbekken 40.000m³ (HWDP 2016) ingericht als zwembijver volgens MTNB?

Bestaand bufferbekken (RUP warotveld):

Afstroom ten W van beek ipv O, dus bekken fungeert enkel als overstort riool

Omgeving = agrarisch verweven met natuur (meanders, NTMB, verbreding, parksfeer)?

Vertragen + bufferen + infiltreren ... in de gracht

Vast peil
Lagere kost

trade-off

Regelbaar peil
Hogere kost

Vaste stuwen

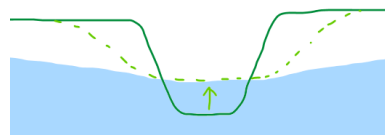
opblaasbare bal in duiker 100% permanente knijpstuw 100%

stuw uit zandzakjes

grond/stenen dammen 100%

gracht verontdiepen

Natuurvriendelijke oever
100%, 55 €/m'

Regelbare stuwen

stuw 100%, € 3000/st

Buisstuw 100%

overstort raamwerk 100%

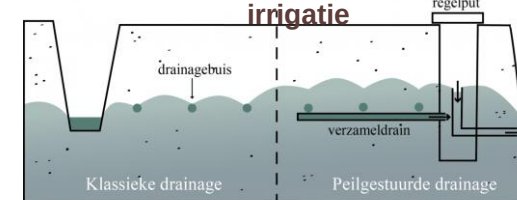
knijpstuw 100%

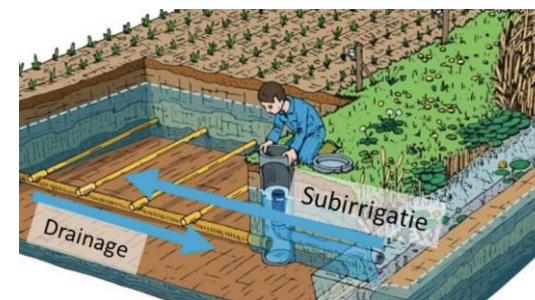
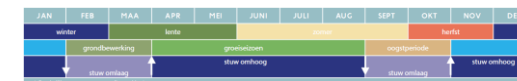
Peilmeters, peilbuizen, uitleeseenheden 50%, €
750/st

Peilgestuurd

Omvorming 75%, € 2000/ha
EN € 100- € 460/ha besparing op
irrigatie

@ILVO

© Boerenenatuur Vlaanderen

*VLIF subsidie

bufferen + infiltreren ... in de gracht

trade-off

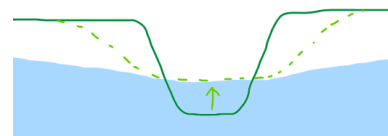
Regelbaar peil
Hogere kost

anente knijpstuw 100%

grond/stenen dammen 100%

gracht verontdiepen

Natuurvriendelijke oever
100%, 55 €/m'

Regelbare stuwen

stuw 100%, € 3000/st

Buisstuw 100%

overstort raamwerk 100%

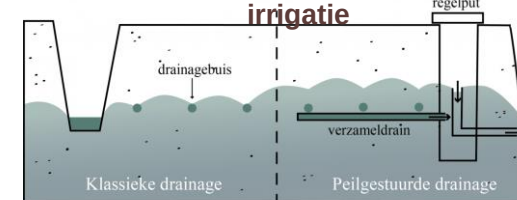
knijpstuw 100%

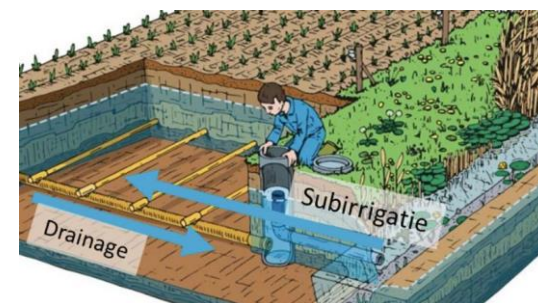
Peilmeters, peilbuizen, uitleeseenheden 50%, €
750/st

Peilgestuurd

Omvorming 75%, € 2000/ha
EN € 100- € 460/ha besparing op
irrigatie

@ILVO

© Boerenenatuur Vlaanderen

<https://lv.vlaanderen.be/subsidies/vlif-steun/niet-productieve-investeringssteun>

*VLIF subsidie

Grachtenplan Haacht

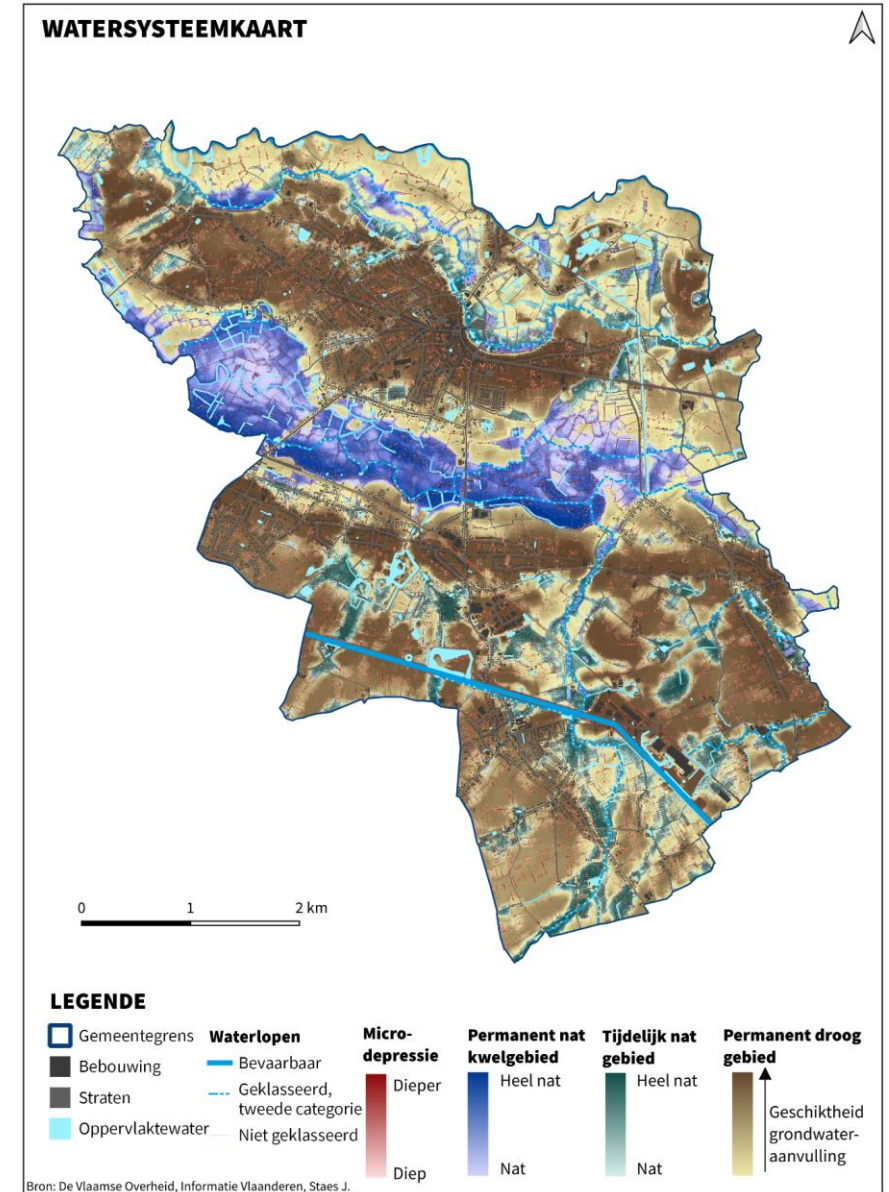
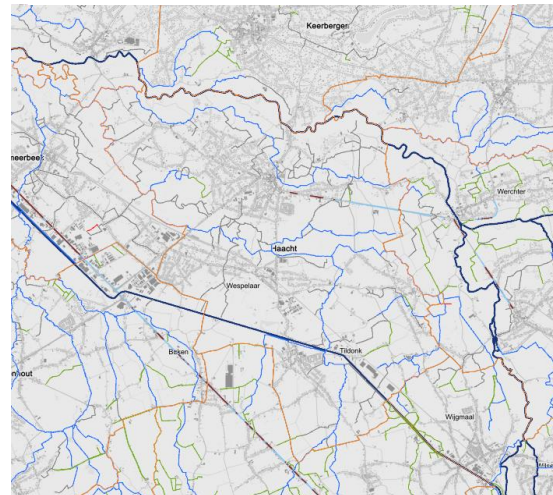
Aanleiding:

- Veelheid beheerders
- Onderbenutting berging, ontharding, ecologisch, ... achterstallig onderhoud
- Hervorming waterlandschap
- Aanzet initiatieven RL Zemst en Woluwe, inventarisatie VMM

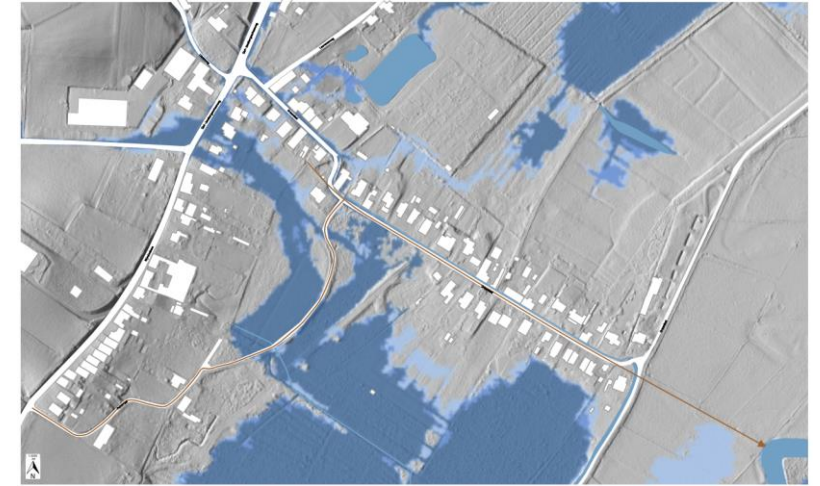
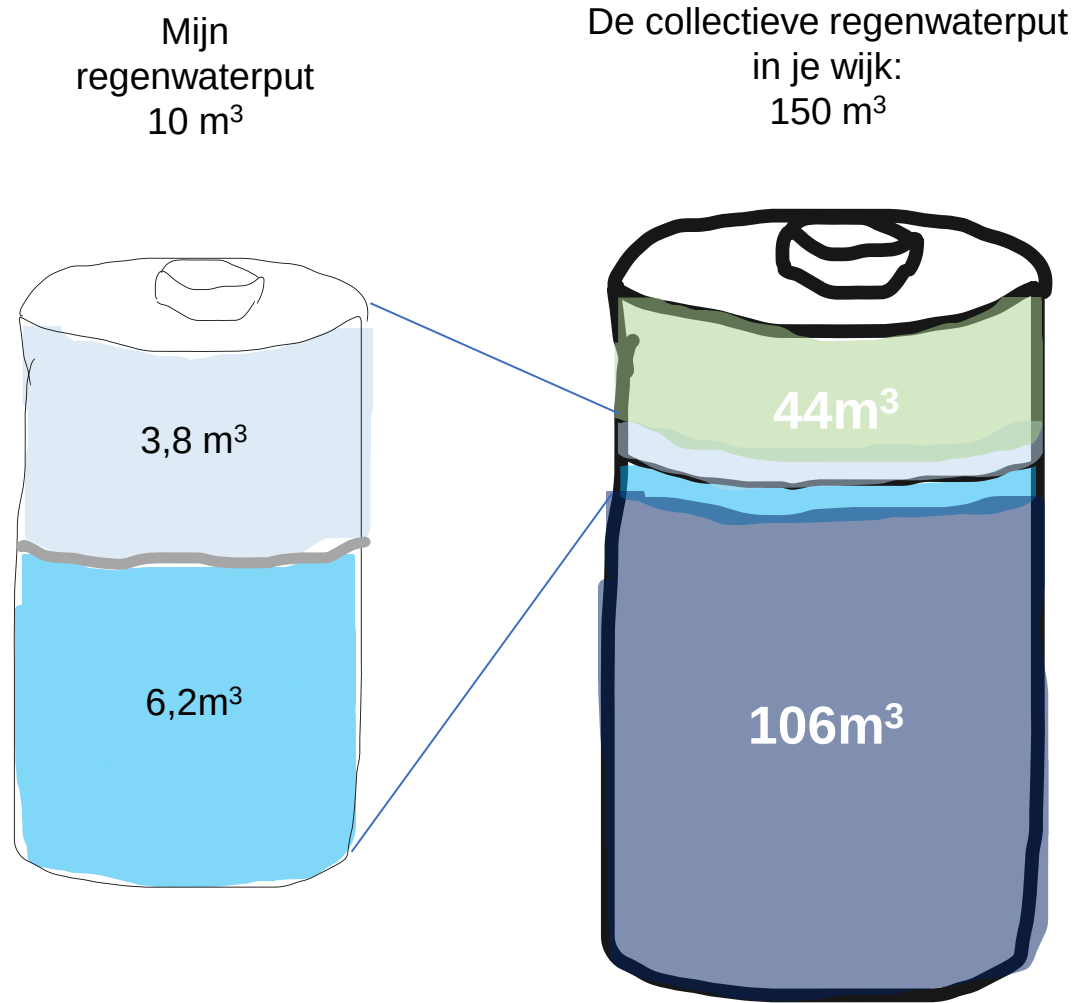
- Beheerder
- Federale Staat
 - Gewest
 - Provincie
 - Arrondissement
 - Gemeente
 - Autonoom Gemeentebedrijf
 - Polder of Watering
 - Particulier, privaat persoon of instelling
 - Onbekend

Doelstelling: paradigma shift

- Pro-actieve actie mbt grachten
- Multiplier project
- Indeling obv **hydrologische functie** ipv beheerder: infiltratie, buffer, drainage = RWA
- Afstemmen beheer op **landgebruik**: bebouwd (tuin, openbaar groen), natuur, landbouw, baan/spoor

Slimme regenwaterberging Ormendaal

Totaal buffervolume vrij
te maken tegen
morgen: 70 m³

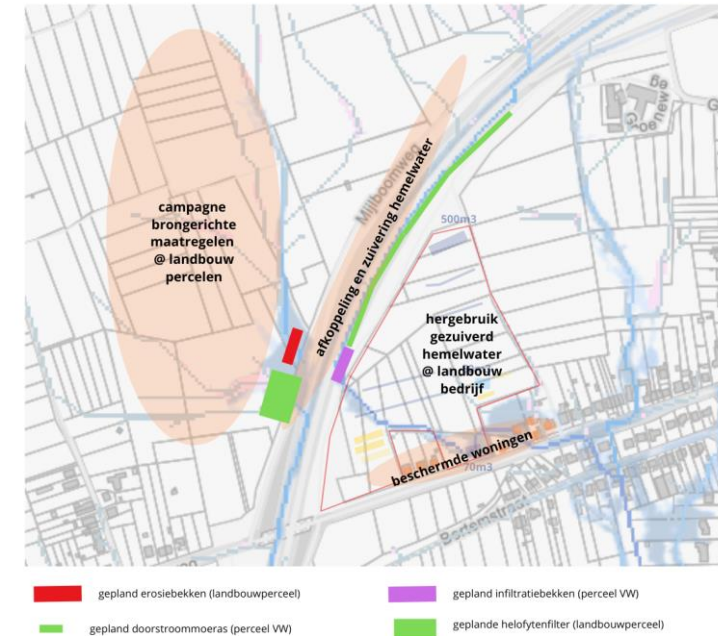
Advies voor jouw regenwaterput:
gebruik **0,9 m³** tegen 20/07/2024
(gewenste vullingsgraad: 53%)

CSA Natuurlijk Fruit

Regen Oogsten : klimaatlim bufferen en irrigeren op een helling

met welgemikte swales,
slimme putten van omwonenden
en een ecologisch bufferbekken
bewandelt deze CSA straks
de hele ladder van Lansink

- limieten bedrijfspercelen
- oogsten van hemelwater**
 - bestaande swale
 - geplande swale
 - - - - - aan te sluiten, bestaande swale
 - o aan te sluiten huizen (met dompelpomp)
 - aan te sluiten wandelkappen (met foliegoot)
- bufferen van hemelwater**
 - gepland bufferbekken RW met ecologische oever (min 1000 m³)
 - citernes opvang RW bestaand 50 m³ en gepland 70 m³
- gebruik van hemelwater**
 - pomp met geplande zandfilter
 - geplande drukleiding (... m')
 - geplande afvoerleidingen (3000 m')
 - gravitair geïrrigeerde velden (T-tape)
 - gravitair geïrrigeerde wandelkappen (T-tape)
 - geïrrigeerde velden (sprinkler + pomp)
- infiltratiebekken afstroom snelweg (niet dit project)

- Swales op erosie gevoelige percelen
- regen oogsten
- gravitaire irrigatie
- met rw-circuit

St Medardus: Herstel Bronwater

Aanleiding:

- bronvijver ruimen

Aanpak

- Buurtonderzoek
- historische wasplaatsen
- Inventarisatie bronnen BW “terug naar bron”

Doelstelling:

- Beheer vijver (bovenlokale bufferende functie)
- Afkoppeling (parasitaire debieten riolering, piekafvoer)
- hergebruik bronwater
- beleving bronwater (“spirit of place”, sociale cohesie)
- Juridisch statuut bronnen op priveterrein

